

קבץ

שיחות מוהרא"ש

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך
הנחל נובע מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקון
העדרים, להתחזק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

אשר נשמעו מפי קדשו של כבוד קדשת

מרן מוהרא"ש שליט"א

בענין קדשת שבת שירה

וצא לאור בערב שבת קדש פרישת בשלח, תשע"ד
על ידי תלמידי מתיבתא 'חיבל הקדש' חסידי ברסלב
עיר הקדש ירושלים תוכב"א

שַׁבַּת שִׁירָה

א.

מעלת המכריז בשעה שעושה כל דבר לכבוד שבת קדש

מוהרא"ש נרו יאיר אומר, שלא בהנכם נקבע שמה של שבת קדש פּרַשַׁת בְּשַׁלַּח "שַׁבַּת שִׁירָה", כי מלבד שירת הים הכתובה בתוכה, גם נתנה בה מצות שבת לישראל, וכמו שכתוב (שמות מז, כג): "שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן קָדֵשׁ לַה' מִחֶרֶם וְגו', וְעַל מִתְּנַתְּהוּ טוֹבָה זֹאת לְבַדְּהָ, רְאוּי לָנוּ לְרוֹם קוֹל שִׁירָה וְזִמְרָה אֶל הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ, וְלַהּוֹדוֹת לוֹ יִתְּבַרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד הַנֶּחֱמָה שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ יוֹם קָדוֹשׁ כְּזֶה, יוֹם מְרֻגָע לְהַנְפִּישׁוֹת וְהַגּוֹפּוֹת, וְבוֹ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲלוֹת וּלְהִתְדַבֵּק בְּהַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ, וּלְהִתְעַנֵּג עַל נַעַם זֵיו הַשְּׂכִינָה, וְשִׁירָה זֹאת נִדְרָשֶׁת בְּכָל שַׁבַּת וְשַׁבַּת, וּבִיּוֹתֵר בְּשַׁבַּת פְּרִשַׁת בְּשַׁלַּח, שָׁבָה כְּטוֹבָה מִתְּנַתְּ שַׁבַּת, וְלָכֵן בְּיִדְּאֵי נֶאֱמָה וַיֵּצֵא לָהּ הַשֵּׁם "שַׁבַּת שִׁירָה", וְרְאוּי לְהִתְעוֹרֵר בָּהּ מְאֹד, לְשִׁיר וּלְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ עַל הַמִּתְּנָה הַנִּפְלְאָה שֶׁל שַׁבַּת שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ, וּלְבַקֵּשׁ מִהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנוֹזְכָה לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת בְּרְאוּי, וּלְקַבֵּל כָּל הַחֲשָׁפוֹת הַטּוֹבוֹת הַבְּאוֹת עִמָּה,

וּכְמוֹ דְאִיתָא בְּזֵהָר (יתרו פה ע"א): 'כָּל בְּרַכָּאן דִּלְעִילָא וְתַתָּא בְּיוֹמָא
 שְׁבִיעָא תַלְיִין' וְכָל הַבְּרַכּוֹת שְׁלַמְעֵלָה וְשְׁלַמְטָה בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי
 תַלְוִינָתָּא, וְדוֹרְשֵׁי רְשׁוּמֹת אָמְרוּ, שָׂרְאִשֵׁי תַבּוֹת כָּל בְּרַכָּאן
 דִּלְעִילָא וְתַתָּא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא תַלְיִין, הֵם אוֹתִיּוֹת לְכַבּוּד
 שְׁבִיתָא, כִּי עַל יְדֵי שְׁמֻכְרִיז וְאוֹמֵר עַל כָּל דְּבַר שְׁעוּשָׂה לְשַׁבַּת,
 "לְכַבּוּד שְׁבִיתָא קַדְשִׁי", מְמַשִּׁיף שְׁפַע שֶׁל בְּרַכּוֹת מְלַמְעֵלָה וּמְלַמְטָה,
 וּמַתְבַּרֵךְ בְּכָל אֲשֶׁר עוֹשֶׂה.

ב.

קַדְשֵׁי שְׁבִיתָא מִתְנַלְחָה מִתּוֹךְ הַשִּׁירָה

וְאוֹמֵר מִזְהָרָא ש"ג, שְׂאָף עַל פִּי שְׁכָל יוֹם מְיוֹמֹת הַשְּׁבִיעִי מוֹגִיעַ עִם
 הַשִּׁיר שְׁלוֹ, וְכַנְזָכֵר בְּסַפְרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל (בַּמַּעֲשֶׂה י"ג מִחוּ
 בְּעַטְלֵרִים - בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי), שֶׁהוּא עֲנִין "שִׁיר שֶׁל יוֹם", שְׂאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם
 בְּסוֹף הַתְּפִלָּה, לְהַזְכִּיר אוֹתָנּוּ לְשִׁיר וּלְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יְתַבְּרַךְ עַל הַיּוֹם
 שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ, וּלְלַמְּדֵנוּ שְׁכָל יוֹם מִתְנַה עֲלִינוּנָה מִהֵשֶׁם יְתַבְּרַךְ, וְצָרִיכִים
 לְמַלְאוֹת אוֹתָהּ עִם הַרְבֵּה טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, אֲכַל הַשְּׁבִיתָא קַדְשִׁי
 מוֹגִיעָה עִם שִׁירָה כְּפוּלָה, וְכֵמוֹ שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ תְּקוּדוּשִׁים (מִדְּרַש
 תְּהִלִּים מְזֻמּוֹר צב), כֹּל עֲסָקֵי שְׁבִיתָא כְּפוּלִים, מְזֻמּוֹרוּ כְּפוּל, שְׁנַאָמֵר (תְּהִלִּים
 צב, א) מְזֻמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁבִיתָא, עֵין שֵׁם, כִּי מְלַבֵּד הַשִּׁיר שְׁיִשׁ בְּכָל

יום, בשבת נתוסף השיר של שבת – להודות ולהלל להשם יתברך על שנתן לנו יום קדוש ונורא בנה, יום ניהא לעלונים ותחתונים, יום שיכולים לעלות ולהתדבק בו בהשם יתברך, בכסופים ונגועים נוראים, ולהתענג על נעם זיו השכינה, ואדרבה! כל השירים של שאר ימות השבוע, נובעים מן השיר של שבת, וכמו שאומרים בכל יום לפני "שיר של יום", "היום יום ראשון בשבת", "היום יום שני בשבת" וכו', ויש נוהגים לומר "היום יום ראשון בשבת קדש", היום יום שני בשבת קדש" וכן נוהג מוהרא"ש, גרו יאיר, כי כל ימות השבוע קשורים ואדוקים בקדשת שבת, ומקבלים השפעתם ממנה, וכמוכא בראשונים (ענין רמב"ן על התורה שמות כ' פסוק ח'), שפשאומרים "היום יום ראשון בשבת" וגו', מקימים מצות עשה של (שמות כ, ח): "זכור את יום השבת לקדשו", ואומרים חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח): "זכרוהו מאחד בשבת; כי יש מצוה לזכור את יום השבת בכל יום מימות השבוע, ולצפות ולחכות על יום השבת, כי כל השבוע מקשר לשבת, וכל השבוע מסתובב על ציר השבת, וכדאיתא בגמרא (בבב"ב ע"א), שימי א', ב', ג' נקראים "בתר שבתא" [אחרי השבת], וימי ד', ה', ו' נקראים "קמי שבתא" ולפני השבת], ועל כן בסוף שיר של יום רביעי, אומרים "לכו נרננה הקמנה", שהם שלשת הפסוקים הראשונים של קבלת שבת (תהלים צה), כי מיום ד'

מתחיל "קמי שבתא", ויש אומרים אותו בנסח ובנגון של קבלת שבת וכן שמענו כמה פעמים מוה"רא"ש נ"י, ויש לשמוח ולשיר בכל ימות השבוע, שכבר נמצאים יום אחד יותר קרוב לשבת וכן נשמע כמה פעמים מפי מוה"רא"ש נ"י בשעת רקודים באמצע השבוע אחר התפלה, "אָהֵה, יום יותר קרוב לשבת..." [נמצא, שיש קשר גדול בין קדשת שבת לעבודת השירה, כי קדשת שבת מתגלה מתוך השירה, והשירה של כל יום נמשכת משבת, ולכן שפיר נתנה לשבת קדש "פְּרַשְׁתָּ בְּשִׁלַּח" השם "שבת שירה", כי בה נתנה מתנת שבת, וממנה נובע עקר השירה.

ג.

מעלת הזוכה לומר בשבת קדש את כל הזמירות

ואמר מוה"רא"ש נ"י, שעל פי זה מובן מאוד, למה רבנו ז"ל הקפיד כל כך שישמרו זמירות הרבה בשבת, וכמו שאומר מוה"רנ"ת ז"ל (לקיפי מוה"ר"ן חלק ב' סימן קד), שרבנו ז"ל היה מזהיר ומוכיח אותנו כמה פעמים, לומר זמירות בשבת, והיה מקפיד וכועס מאוד על מי שהוא חכם בעיניו, ואינו מתאמץ לומר זמירות בשבת ובמוצאי שבת, עין שם. כי הזמירות של שבת הן עקר גדול של קדשת השבת, ומכניסות באדם שמחה עצומה, ועוקרות מפנוי העצבות והפירה שחורה של כל ימות השבוע, וכדאיתא בזהר (עקב ערב ע"ב) שפכניסות

שבת הקלפות והפטרות אחרא מיללים ומקוננים מאד, וכשאדם שר שירות ותשבחות אל הקדוש ברוך הוא בשמחה עצומה – מבטל פחם לגמרי, ואנשי שלומנו נזהרים בזה מאד, ומדקדקים לומר כל הזמירות המדפסות לשלשת סעודות של שבת ולמלוה מלכה, ומתינים עצמם בידיעה זאת, שמלבד נעימות הזמירות של שבת, גם מקימים רצון רבנו ז"ל – שצוננו לומר הרבה זמירות בשבת.

ד.

כמה תפלות ממלצות לומר לפני שבת

וּבְדֶרֶךְ אֲנִי אָמַר מוהר"א ש"נ, שמי שרוצה לזכות לטעם טעם מיחד בנעם שבת קדש, ירגיל את עצמו לומר את התפלה של מוהרנ"ת ז"ל המדפסת ב'לקוטי תפלות' תפלה ל"א (בתחלתה), אשר בתפלה היא מתאר מוהרנ"ת ז"ל את עצם קדשת השבת במלים קצרות, ומתוך פסופים ונענועים נוראים באלו עד שאמירתה מסגלת שירגיש אדם אור השבת גם באמצע השבוע. וכן התפלה שבחלק ב' סימן י"ג, המדברת משמחת השבת, ופעם אמר מוהר"א ש"נ, שפדאי לומר אחת מתפלות אלו בכל ערב שבת בתור הכנה לשבת.

ה.

זכרונות משירי אמונה וכסופים ונענועים עצומים להשם ותפארתו
וכל השנים, מוהרא"ש נ"י מעורר את אנשי שלומנו על שמחת
ושירת השבת, ומי שפעם זכה להסתופף בצלו של מוהרא"ש נ"י
בשנים הקודמות, כשהיתה דרכו לשבות לפעמים בעיר הקדש צפת
על שבת קדש, יודע פרוש נעם שירת השבת, כי מוהרא"ש נ"י היה
נוהג לטייל בליל שבת קדש סמוך ונראה להר הקדוש של משכנות
הצדיקים בעיר הקדש צפת, והיה שר בהתעוררות נפלאה את
המילים "בצל כנפיך תסתירנו, ואור השבת תאיר עלינו" – פעמים
רבות אין מספר, בתנועה הידועה, ומי שזכה להצטרף לטיולים
קדושים אלו, השירים הקדושים של מוהרא"ש נ"י, עם נעימתם
המיוחדת – עדין מצלצלים באזניו. וכן התחבר באותם הימים השיר
של אמונה שחבר מוהרא"ש נ"י על המילים: "ממלא כל עלמיו,
וסובב כל עלמיו, אין שום מציאות בלעדיך ותפארתך כלל, ובכל
תנועה ותנועה שם אלופו של עולם", והיו נוהגים לזמרו בכל עת
מציא, וכן עד היום. ואנשים רבים התקברו אל דעת רבנו ז"ל, בכח
שירי אמונה אלו, שהיו נוהגים לשיר אותם תמיד, ובעקר ביום
השבת.

.1

שעות רבות על יד החלון בריצונות, כסופים ונגנזעים להשם יתברך
 ובאחת מן האכסניות שהיתה למוהרא"ש נ"י בעיר הקדוש צפת,
 היה בחדרו חלון פתוח מול החר הקדוש של משכנות הצדיקים
 הקבורים בצפת, כמו האר"י הקדוש, וה"בית יוסף", ורבי שלמה
 אלקבץ, בעל ה"לכה דודי", וכן שאר כל הצדיקים הקבורים שם,
 זכותם תגן עלינו. והיה מוהרא"ש נ"י יושב שעות רבות על יד
 החלון בריצונות וכסופים ונגנזעים אל השם יתברך, ומי שפעם ראה
 מראה זה, ידע קצת הפרוש של שיחת רבנו ז"ל: "מען קען זיך אזוי
 פארבענקן צו השם יתברך אין פרייטיג צו נאכט, אז מען זאל
 נישט וויסען אוואו די נאכט איז אום געקומען" (אפשר להשתוקק כל כך
 להשם יתברך כליל שבת, עד שלא ידע להיכן געלם ועבר הלילה).

.2

השירים של שבת הם השירים של אמונה, שעולים על כל השירים
 וגם אחר כך, בשתקע מוהרא"ש נ"י אהלו הקדוש ביבנאל עיר
 ברסלב, הנהיג לאנשי שלומו להתקבץ יחד בשלחנו הפתוח בעת
 סעודת שבת, ולשיר הרבה זמירות שירות ותשבחות להשם יתברך
 לכבוד שבת, ודקדק מאד שישירו שירים של כל העדות ביחד, הן
 של אשכנזים והן של ספרדים, והן של כל סוגי הצרות החסידים, כי

בלם היו נשמעים אצל שלחנו הפהור בדבקות ובהתעוררות
נפלאה, כי השירים של שבת הם השירים של אמונה, שעולים על
כל השירים, ועליהם נאמר (שיר השירים ד, ח): "תבואי תשורי מראש
אמנה" (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן סד), ובכחם תבוא הגאולה, יראו עינינו
וישמח לבנו, במהרה בימינו, אמן.

